Brahma-vaivarta-mahāpurāṇa – LXXVII

Tălmăcire din sanskrită de
Vlad Şovărel

Bucureşti
22 iunie 2025

सप्तसप्ततितमोऽध्यायः – सुस्वप्नदर्शनफलम्

(Capitolul al șaptezeci și șaptelea – rezultatul vederii viselor bune)

नन्द उवाच
केन स्वप्नेन किं पुण्यं केन मोक्षो भवेत्सुखम्।
कोऽपि कोऽपि च सुस्वप्नस्तत्सर्वं कथय प्रभो॥ १॥

Nanda a spus:

1. — Prin care vis apare binele (*puṇya*)?
Prin care apare mântuirea (*mokṣa*) ori fericirea (*sukha*)?
Care eśte oare, care eśte oare visul bun (*susvapna*)?
Domnul [meu], spune[-mi] toate aceśtea!

श्रीभगवानुवाच
वेदेषु सामवेदश्च प्रशस्तः सर्वकर्मसु।
तथैव कण्वशाखायां पुण्यकाण्डे मनोहरे॥ २॥

Venerabilul Domn a spus:

2. Dintre *Vede Sāma-veda*
Eśte lăudată întru toate riturile (*karman*).
Tot aśtfel, în capitolul despre cele meritorii (*puṇya-kāṇḍa*)
Din *Manohara* în *Kaṇva-śākhā* [despre vise].

स व्यक्तो यश्च दुःस्वप्नः शश्वत्पुण्यफलप्रदः।
तत्सर्वं निखिलं तात कथयामि निशामय॥ ३॥

3. Aceśta care eśte bun și acel vis rău,
De-a pururi dăruitorul rezultatelor meritorii (*puṇya*),[1]
Toate aceśtea, pe deplin,
Măi tată, [ți] le spun, ascultă!

स्वप्नाध्यायं प्रवक्ष्यामि बहुपुण्यफलप्रदम्।
स्वप्नाध्यायं नरः श्रुत्वा गङ्गास्नानफलं लभेत्॥ ४॥

4. Capitolul despre visele [bune] îl voi expune,
Fiind dăruitorul rezultatelor de mare merit.
Omul, ascultând capitolul despre vise,
Dobândește rezultatul scăldării în Gange.

स्वप्नस्तु प्रथमे यामे संवत्सरफलप्रदः।
द्वितीये चाष्टभिर्मासैस्त्रिभिर्मासैस्तृतीयके[१] ॥५॥

5. Visul din prima perioadă a nopții (*yāma*)
Dă roade într-un an de zile,
În a doua [perioadă dă roade] în opt luni de zile,
În a treia [perioadă dă roade] în trei luni de zile,

[१] त्रियामकः॥

1 Var.: „Dăruitorul rezultatelor de-a pururi meritorii (*puṇya*)".

चतुर्थे चार्धमासेन स्वप्नः [१]स्वात्मफलप्रदः ।
दशाहे फलदः स्वप्नोऽप्यरुणोदयदर्शने ॥ ६ ॥

6. Iar în a patra [perioadă], într-o jumătate de lună
Visul dăruiește drept roade propria natură,[1]
În zece zile visul dăruiește roade
Când este văzut la răsăritul soarelui (*aruṇa*),

प्रातःस्वप्नश्च फलदस्तत्क्षणं यदि बोधितः[२] ।
दिने मनसि यद्दृष्टं तत्सर्वं च लभेद्ध्रुवम् ॥ ७ ॥

7. Iar visul din zori dă roade în acel moment,
Dacă este cunoscut/reamintit (*bodhita*).
Ceea ce este văzut în minte în timpul zilei
Acesta este cu certitudine dobândit pe de-a întregul.

चिन्ताव्याधिसमायुक्तो नरः स्वप्नं च पश्यति ।
तत्सर्वं निष्फलं तात प्रयात्येव न संशयः ॥ ८ ॥

8. O, tată! Vede visul
Omul care este plin de boli și griji,
Acesta tot este fără de rezultat,
Dispare, desigur – fără nici o îndoială.[2]

जडो मूत्रपुरीषेण पीडितश्च भयाकुलः ।
दिगम्बरो मुक्तकेशो न लभेत्स्वप्नजं फलम् ॥ ९ ॥

9. Cel inert, chinuit de urină și fecale,
Confuz din cauza fricilor,
Îmbrăcat cu spațiul și cu părul liber,
Nu poate dobândi rezultatul produs de vis.

दृष्ट्वा स्वप्नं च निद्रालुर्यदि निद्रां प्रयाति च ।
विमूढो वक्ति चेद्रात्रौ न लभेत्स्वप्नजं फलम् ॥ १० ॥

10. Dacă cel adormit, văzând visul,
Ajunge [din nou] în somn,
Și dacă, confuz fiind, vorbește noaptea,
Nu poate să obțină rezultatul apărut în vis.

उत्त्वा कश्यपगोत्रे च विपत्तिं[३] लभते ध्रुवम् ।
दुर्गते दुर्गतिं याति नीचे व्याधिं प्रयाति च ॥ ११ ॥

11. Vorbind despre neamul Kaśyapa,
Cu siguranță dobândește moarte (*vipatti*),
Despre cel nenorocit, ajunge în Iad (*durgati*),
Despre cel josnic, ajunge în boală (*vyādhi*),

---

[१]स्यात्तु ॥ [२]भोदितः ॥ [३]विपक्तिम् ॥

---

1 Var. n. १: „Visul poate cu adevărat dărui roade”.

2 Cf. *Sāmudrika-śāstra* II.2.7cd-8.

शत्रौ भयं च लभते मूर्खे च कलहं[१] भवेत्।
कामिन्यां धनहानिः स्याद्रात्रौ [२]चोरभयं भवेत्॥ १२॥

12. Despre dușman, dobândește frică,
Iar despre prost, poate să apară ceartă,
Despre femeia dorită, poate să piardă avere,
Despre noapte, poate să apară teama de hoți,

निद्रायां लभते शोकं पण्डिते वाञ्छितं फलम्।
न प्रकाश्यश्च सुस्वप्नः पण्डितैः काश्यपे व्रज॥ १३॥

13. Despre somn, dobândește tristețe (*śoka*),
Despre învățat (*paṇḍita*), rezultatul dorit,
Și nu este de dezvăluit un vis bun
De către învățați – mergi la Kaśyapa!

गवां च कुञ्जराणां च हयानां च व्रजेश्वर।
प्रासादानां च शैलानां वृक्षाणां च तथैव च॥ १४॥

14. O, domn al Vajra!
Pe vaci (*go*), pe elefanți (*kuñjara*) ori pe cai (*haya*),
Pe palate (*prāsāda*) ori pe munți (*śaila*),
Tot astfel și în arbori (*vṛkṣa*)

आरोहणं च धनदं भोजनं रोदनं तथा।
प्रतिगृह्य तथा वीणां सस्याढ्यां भूमिमालभेत्॥ १५॥

15. Urcarea este dăruitoarea averii,
La fel mâncarea ori plânsul.
La fel, primind o *vīṇā*
Dobândește un pământ bogat în grâne.

शस्त्रास्त्रेण यदा विद्धो व्रणेन कृमिणा[३] तथा।
विष्ठया[४] रुधिरेणैव संयुक्तोऽप्यर्थवान्भवेत्[५] ॥ १६॥

16. Atunci când este rănit de arme ori proiectile (*śastrāstra*),
De o crăpătură (*vraṇa*) sau de un vierme (*kṛmi*),
Chiar dacă este însoțită de excremente ori sânge,
Totuși [acesta] devine prosper.

स्वप्नेऽप्यगम्यागमतो भार्यालाभं करोति यः।
मूत्रसिक्तं पिबेच्छुक्रं नरकं च विशत्यपि॥ १७॥

17. În vis chiar, prin unirea cu o femeie interzisă
Acesta obține soție.
Udat cu urină (*mūtra*), băutul spermei (*śukra*),
Chiar și intratul în iad (*naraka*),[1]

---

[१]कलहः॥ [२]चौर०। जोर०॥ [३]क्रिमिणाम्॥ [४]विष्टया॥ [५]संयुक्तोऽप्यर्थमालभेत्॥

---

1 Var.: „Intră chiar în iad (*naraka*) cel care bea // Spermă (*śukra*) stropită cu urină (*mūtra*)."

नगरं¹ प्रविशेद्रक्तं समुद्रं वा सुधां पिबेत्।
²शुभवार्तामवाप्नोति विपुलं चाऽर्थमालभेत्॥ १८॥

18. Ori intră într-un oraș (*nagara*),
Sau bea sânge (*rakta*), ocean (*samudra*) ori nectar (*sudhā*),[1]
Primește o veste bună
Și dobândește o mare bogăție.

गजं नृपं सुवर्णं च वृषभं धेनुमेव च।
दीपमन्नं फलं पुष्पं कन्यां छत्रं रथं ध्वजम्॥ १९॥

19. Elefant (*gaja*), rege (*nṛpa*), aur (*suvarṇa*),
Taur (*vṛṣabha*), chiar și vacă de lapte (*dhenu*),
Lampă (*dīpa*), hrană (*anna*), fruct (*phala*), floare (*puṣpa*),
Fată (*kanyā*), umbrelă (*chatra*), car (*ratha*), stindard (*dhvaja*) –

कुटुम्बं लभते दृष्ट्वा कीर्तिं च विपुलां श्रियम्।
पूर्णकुम्भं द्विजं वह्निं पुष्पताम्बूलमन्दिरम्॥ २०॥

20. Văzând astfel dobândește familie,
Faimă și o mare prosperitate (*śrī*).
Vas plin cu apă (*pūrṇakumbha*), *brāhmaṇa*, foc (*vahni*),
Un templu (*mandira*) cu flori și frunze de betel (*tāmbūla*),

शुक्लधान्यं नटं वेश्यां दृष्ट्वा श्रियमवाप्नुयात्।
गोक्षीरं च घृतं दृष्ट्वा चार्थं पुण्यधनं लभेत्॥ २१॥

21. Orez alb (*śukla-dhānya*), actor (*naṭa*), curtezană (*veśyā*) văzând,
Poate dobândi prosperitate (*śrī*).
Lapte de vacă (*go-kṣīra*) ori unt clarificat (*ghṛta*) văzând,
Poate obține bogăție sau avere merituoasă (*puṇya-dhana*).

पायसं पद्मपत्रे च दधि दुग्धं घृतं मधु।
मिष्टान्नं स्वस्तिकं भुक्त्वा ध्रुवं राजा भविष्यति॥ २२॥

22. Mâncând orez cu lapte (*pāyasa*) pe o frunză de lotus,
Iaurt (*dadhi*), lapte (*dugdha*), unt clarificat (*ghṛta*), miere (*madhu*),
Mâncare dulce (*miṣṭa-anna*) ori [turta] *svastika* –
Va deveni cu certitudine rege (*rājan*).

पक्षिणां मानुषाणां च भुङ्क्ते मांसं नरो यदि।
बह्वर्थं शुभवार्त्तां च लभते वाञ्छितं फलम्॥ २३॥

23. Dacă un om mănâncă carnea
Păsărilor ori a oamenilor,
Dobândește avere multă,
Vești bune și rezultatul dorit.

---

¹नरकम्॥ ²०वार्त्तम्॥

---

1 Var. n. १: „Intră în iad (*naraka*) // Cel care bea sânge, ocean ori nectar".

छत्रं वा पादुकां वाऽपि लब्ध्वा धान्यं[१] च गच्छति।
असिं च निर्मलं तीक्ष्णं तत्तथैव भविष्यति॥२४॥

24. Dobândind o umbrelă (*chatra*) sau încălțăminte (*pādukā*)
Merge întru prosperitate (*dhānya*).
Iar [dobândind] o sabie (*asi*) ascuțită și fără de tină
În același fel va fi.

हेलया[२] संतरेद्यो हि स प्रधानो भविष्यति।
दृष्ट्वा च फलितं वृक्षं धनमाप्नोति निश्चितम्॥२५॥

25. Cel care traversează cu ușurință[1]
Va deveni, într-adevăr, conducător,
Iar văzând un arbore cu rod,
Fără de îndoială obține bogăție.

सर्पेण भक्षितो यो हि अर्थलाभश्च तद्भवेत्।
स्वप्ने सूर्यं विधुं दृष्ट्वा मुच्यते व्याधिबन्धनात्॥२६॥

26. Cel care este mâncat de un șarpe,
Așa va fi, câștig de avere.
Văzând în vis soarele și luna,
Este eliberat din legătura bolii.

वडबां कुक्कुटीं दृष्ट्वा क्रौञ्चीं भार्यां लभेद्ध्रुवम्।
स्वप्ने यो निगडैर्बद्धः प्रतिष्ठां पुत्रमालभेत्॥२७॥

27. Văzând o iapă (*vaḍabā*), o găină (*kukkuṭī*), o femelă stârc (*krauñjī*) –
Cu siguranță va obține o soție.
Cel care în vis este legat cu lanțuri de fier
Dobândește prestigiu și un fiu.

दध्यन्नं पायसं भुङ्क्ते पद्मपत्रे नदीतटे।
विशीर्णपद्मपत्रे च सोऽपि राजा भविष्यति॥२८॥

28. Consumă orez gătit cu iaurt (*dadhy-anna*) sau cu lapte dulce (*pāyasa*)
Pe malul râului, pe o frunză de lotus
Ori chiar pe o frunză de lotus veștedă –
Acesta tot va deveni rege.

जलौकसं वृश्चिकं च सर्पं च यदि पश्यति।
धनं पुत्रं च विजयं प्रतिष्ठां वा लभेदिति॥२९॥

29. Cel care vede o lipitoare (*jalaukasa*),
Un scorpion (*vṛścika*) ori un șarpe (*sarpa*) –
Dobândește bogăție, un fiu,
Victorie sau prestigiu.

---

[१] अध्वानम्॥ [२] बेडया। भेलया॥

---

1 Var. n. २: „cu o plută”.

श‍ृङ्गिभिर्दंष्ट्रिभिः कोलैर्वानरैः पीडितो यदि।
निश्चितं च भवेद्राजा धनं च विपुलं लभेत्॥ ३०॥

30. Dacă este chinuit de cei cu coarne ori colți,
De mistreți (*kola*) ori de maimuțe (*vānara*) –
Fără de îndoială va deveni rege
Și va obține o ne-măsurată bogăție.

मत्स्यं मांसं मौक्तिकं च शङ्खं चन्दनहीरकम्।
यस्तु पश्यति स्वप्नान्ते विपुलं धनमालभेत्॥ ३१॥

31. Cel care le vede la sfârșitul visului,
Pește (*matsya*), carne (*māṁsa*), perlă (*mauktika*),
Scoică (*śaṅkha*), santal (*candana*) și diamant (*hīraka*) –
Obține o ne-măsurată bogăție.

सुरां च रुधिरं स्वर्णं भुक्त्वा विष्ठां[1] धनं लभेत्।
प्रतिमां शिवलिङ्गं च लभेद्दृष्ट्वा जयं धनम्॥ ३२॥

32. Consumând alcool (*surā*), sânge (*rudhira*), aur (*svarṇa*) ori fecale (*viṣṭhā*)[1] –
Dobândește bogăție.
Văzând o reprezentare (*pratimā*) [a divinității] ori un *liṅga* al lui Śiva –
Dobândește victorie și bogăție.

फलितं पुष्पितं बिल्वमाम्रं दृष्ट्वा लभेद्धनम्।
दृष्ट्वा च ज्वलदग्निं च धनं बुद्धिं श्रियं लभेत्॥ ३३॥

33. Văzând *bilva* și manghier (*āmra*) înflorit și rodit –
Dobândește bogăție.
Văzând foc arzând –
Dobândește bogăție (*dhana*), inteligență (*buddhi*) și prosperitate (*śrī*).

आमलकं धात्रीफलमुत्पलं च धनागमम्।
देवताश्च द्विजा गावः पितरो लिङ्गिनस्तथा॥ ३४॥

34. *Āmalaka* ori fructul *dhātrī* și lotusul –
Venirea bogăției.
De asemenea și zeii (*devatā*), cei de două ori născuți (*dvija*),
Vacile (*go*), strămoșii (*pitṛ*) ori cei ce poartă *liṅga*.

यद्ददाति मिथः स्वप्ने तत्तथैव भविष्यति।
शुक्लाम्बरधरा नार्यः शुक्लमाल्यानुलेपनाः[2]।
समाश्लिष्यन्ति यं स्वप्ने तस्य श्रीः सर्वतः[3] सुखम्॥ ३५॥

35. Ceea ce se oferă reciproc în vis,
Aceasta chiar așa va deveni.
Cel pe care îl îmbrățișează în vis

---

[1]दृष्ट्वा॥ [2]शुक्लमात्यानुलेपना। ०अनुलेपना॥ [3]स्वप्नतः॥

---

1 Var. n. १: „Consumând sau văzând [în vis] alcool, sânge ori aur”.

Femei purtând în veșminte albe,
Date cu pastă de santal și având ghirlande albe –
A acestuia este prosperitatea și deplina fericire.

पीताम्बरधरां नारीं पीतमाल्यानुलेपनाम्।
अवगूहति यः स्वप्ने कल्याणं तस्य जायते॥३६॥

36. Cel care îmbrățișează în vis
O femeie purtând veșmânt galben,
Date cu pastă de santal și având ghirlande galbene –
Prosperitatea (*kalyāṇa*) acestuia apare.

सर्वाणि शुक्लानि प्रशंसितानि भस्मास्थिकार्पासविवर्जितानि।
सर्वाणि कृष्णान्यतिनिन्दितानि गोहस्तिवाजिद्विजदेववर्ज्यम्॥३७॥

37. Toate cele albe sunt lăudate,
Cu excepția cenușii, a oaselor și a bumbacului.
Toate cele negre sunt peste măsură de blamat,
Cu excepția vacii, a elefantului, a calului, a celor de două ori născuți și a zeului.

दिव्या स्त्री सस्मिता विप्रा रत्नभूषणभूषिता।
यस्य मन्दिरमायाति स प्रियं लभते ध्रुवम्॥३८॥

38. Femeie divină, zâmbitoare, înțeleaptă (*viprā*)[1],
Împodobită cu podoabe cu/și nestemate,
Care vine în casa acestuia –
Acesta obține cu siguranță ceea ce îi este drag.

स्वप्ने च ब्राह्मणो देवो ब्राह्मणी देवकन्यका।
ब्राह्मणो ब्राह्मणी वाऽपि संतुष्टा सस्मिता सती।
फलं ददाति यस्मै च तस्य पुत्रो भविष्यति॥३९॥

39. În vis: un brāhmaṇa, un zeu,
O *brāhmaṇī*, fiica zeului,
Chiar și un *brāhmaṇa* și o *brāhmaṇī*,
Mulțumită, zâmbitoare, virtuoasă,
Dăruiește un fruct acestuia –
Fiul acestuia fiu se va naște.

यं स्वप्ने ब्राह्मणा नन्द कुर्वन्ति च शुभाशिषम्।
यद्वदन्ति भवेत्तस्य तस्यैश्वर्यं भवेद्ध्रुवम्॥४०॥

40. O, Nanda! Iar celui pentru care în vis
Brāhmaṇii îi fac urări de bine,
Al acestuia este ceea ce spun [ei],
Al acestuia este, desigur, suveranitatea (*aiśvarya*),

1 Var.: „brāhmaṇī (*viprā*)”.

परितुष्टो द्विजश्रेष्ठश्चाऽऽयाति यस्य मन्दिरम्।
नारायणः शिवो ब्रह्मा प्रविशेत्तु तदाश्रमम्॥४१॥

41. Iar cel dintâi dintre cei de două ori născuți,
Pe deplin mulțumit fiind, ajunge la casa acestuia.
Dacă în coliba (*āśrama*) acestuia intră
Nārāyaṇa, Śiva ori Brahmā,

संपत्तिस्तस्य भवति यशश्च विपुलं शुभम्।
पदे पदे सुखं तस्य समानं गौरवं लभेत्॥४२॥

42. A acestuia este prosperitatea,
Iar faima [sa] este mare și bună (*śubha*),
Pas cu pas este dobândită fericirea acestuia,
Deopotrivă fiind și onorabilitatea (*gaurava*).

अकस्मादपि स्वप्ने तु लभते सुरभिं यदि।
भूमिलाभो भवेत्तस्य भार्या चापि पतिव्रता॥४३॥

43. Dacă în vis pe neașteptate
Dobândește o vacă (*surabhi*)[1],
A acestuia este dobândirea pământului
Și o soție care chiar să fie credincioasă soțului.

करेण कृत्वा हस्ती यं मस्तके स्थापयेद्यदि।
राज्यलाभो भवेत्तस्य निश्चितं च श्रुतौ मतम्[१]॥४४॥

44. Dacă un elefant ia pe cineva cu trompa
Și îl așază pe [propriul] cap,
A acestuia este dobândirea unui regat,
Fără de îndoială, precum este stabilit în scriptură.[2]

स्वप्ने तु ब्राह्मस्तुष्टः समाश्लिष्यति यं व्रज।
तीर्थस्नायी भवेत्सोऽपि निश्चितं च श्रियाऽन्वितः॥४५॥

45. O, Vraja! [Dacă] în vis un *brāhmaṇa* mulțumit
Îl va îmbrățișa pe acesta,
Acesta scăldător în locurile sacre (*tīrtha*) devine
Și fără de îndoială înzestrat cu prosperitate (*śrī*).

स्वप्ने ददाति पुष्पं च यस्मै पुण्यवते द्विजः।
जययुक्तो भवेत्सोऽपि यशस्वी च धनी सुखी॥४६॥

46. În vis oferă o floare
Celui virtuos de două ori născut,
Acesta devine înzestrat cu victorii,
De asemenea faimos, bogat și fericit.

---

[१] श्रुतम्। आचार्यपदं गुरोः पदम्॥

---

1 Var.: „în vis [vaca] Surabhi”.

2 Cf. *Sāmudrika-śāstra* II.2.46 & *Lakṣmī-nārāyaṇa-saṁhitā* DXXVIII.81.

स्वप्ने दृष्ट्वा च तीर्थानि सौधरत्नगृहाणि च।
यजयुक्तश्च धनवांस्तीर्थस्नायी भवेन्नरः ॥४७॥

47. Văzând în vis locuri sacre (*tīrtha*),
Palate (*saudha*), nestemate (*ratna*) și case,[1]
Înzestrat cu victorie și cu bogăție,
Scăldător în locuri sacre devine omul.

स्वप्ने तु पूर्णकलशं कश्चित्कस्मै ददाति च।
पुत्रलाभो भवेत्तस्य संपत्ति वा समालभेत् ॥४८॥

48. Dacă în vis cineva dăruiește cuiva
Un vas plin [cu apă] și
A acestuia este dobândirea unui fiu,
Sau obține bogăție.

हस्ते कृत्वा तु कुडवमाढकं वारसुन्दरी।
यस्य मन्दिरमायाति स लक्ष्मी लभते ध्रुवम् ॥४९॥

49. O curtezană, ținând în mână
Un *kuḍava* sau un *āḍhaka*,[2]
Care vine la casa (*mandira*) acestuia,
Acesta cu siguranță o dobândește pe Lakṣmī.

दिव्या स्त्री यद्गृहं गत्वा पुरीषं विसृजेद्विज[१]।
अर्थलाभो भवेत्तस्य दारिद्र्यं च[२] प्रयाति च[३] ॥५०॥

50. O, cel de două ori născut! O divină femeie care,
Mergând la casa aceluia, elimină excrementele,
A acestuia este dobândirea averii,
Iar sărăcia pleacă.[3]

यस्य गेहं समायाति ब्राह्मणो भार्यया सह।
पार्वत्या सह शंभुर्वा लक्ष्म्या नारायणोऽथवा ॥५१॥

51. Un *brāhmaṇa* vine împreună cu soția [sa]
Ajung împreună la casa acestuia –
[Înseamnă] Śaṁbhu împreună cu Pārvatī
Ori Nārāyaṇa împreună cu Lakṣmī [sunt cu acesta].

ब्राह्मणो ब्राह्मणी वाऽपि स्वप्ने तस्मै प्रदीयते।
धान्यं पुष्पाञ्जलिं वाऽपि तस्य श्रीः सर्वतोमुखी ॥५२॥

52. De asemenea *brāhmaṇa* sau *brāhmaṇī*
Îi oferă aceluia în vis
Grâne (*dhānya*) ori chiar ofrandă de flori (*puṣpāñjali*) –

---

[१] व्रज। यदि॥ [२] न॥ [३] तु प्रयात्यपि॥

---

1 Var.: „Case cu argint (*saudha*) și nestemate (*ratna*)".
2 *Kuḍava*: unitate de măsură (192 de grame); *āḍhaka*: unitate de măsură (3,073 kg).
3 Cf. *Lakṣmī-nārāyaṇa-saṁhitā* DXXVII.87.

Prosperitatea (*śrī*) aceſtuia eſte în toate direcțiile.

मुक्ताहारं पुष्पमाल्यं चन्दनं च लभेद्व्रज।
स्वप्ने ददाति विप्रश्च तस्य श्रीः सर्वतोमुखी॥५३॥

53. O, Vraja! Dobândește colier de perle,
Ghirlandă de flori ori lemn de santal,
Ori dăruite în vis de către un *brāhmaṇa*,
Prosperitatea (*śrī*) aceſtuia eſte în toate direcțiile.

गोरोचनं पताकां वा हरिद्रामिक्षुदण्डकम्।
सिद्धान्नं च लभेत्स्वप्ने तस्य श्रीः सर्वतोमुखी॥५४॥

54. Pigment galben (*go-rocana*), ſtindard (*patākā*)
Turmeric (*haridrā*), treſtie-de-zahăr (*ikṣu-daṇḍaka*),
Mâncare gătită obține în vis –
Prosperitatea (*śrī*) aceſtuia eſte în toate direcțiile.

ब्राह्मणो ब्राह्मणी वाऽपि ददाति यस्य मस्तके।
छत्रं वा शुक्लधान्यं वा स च राजा भविष्यति॥५५॥

55. *Brāhmaṇa* ori chiar *brāhmaṇī*
Dăruiește/pune pe creștetul (*mastaka*) aceluia
O umbrelă sau cereale albe –
Aceſta va deveni rege.

स्वप्ने रथस्थः पुरुषः शुक्लमाल्यानुलेपनः[१]।
तत्रस्थो दधि भुङ्क्ते च पायसं वा नृपो भवेत्॥५६॥

56. În vis, un om care ſtă într-un car,
Dat cu paſtă de santal și având ghirlande albe,
Aflat acolo mănâncă caș/iaurt (*dadhi*) ori o fiertură de orez (*pāyasa*) –
Poate să devină domnitorul oamenilor.

स्वप्ने ददाति विप्रश्च ब्राह्मणी च सुधां दधि।
प्रशस्तपात्रं यस्मै वा सोऽपि राजा भवेद्ध्रुवम्॥५७॥

57. *Brāhmaṇa* ori chiar *brāhmaṇī*
Dăruind în vis nectar (*sudhā*) ori iaurt (*dadhi*)
Aceſtuia într-un vas onorabil –
Aceſta devine cu certitudine rege.

कुमारी चाष्टवर्षीया रत्नभूषणभूषिता।
यस्य तुष्टा भवेत्स्वप्ने स भवेत्कविपण्डितः॥५८॥

58. O fetiță (*kumārī*) de opt ani,
Împodobită cu podoabe cu/și neſtemate,
Devine mulțumită în visul aceluia –
Aceſta devine un înțelept-poet (*kavi-paṇḍita*).

---

[१] ०मालानुलेपनः॥

ददाति पुस्तकं स्वप्ने यस्मै पुण्यवते च सा।
स भवेद्विश्वविख्यातः[१] कवीन्द्रः पण्डितेश्वरः॥५९॥

59. Aceasta îi dă o carte în vis
Celui care este virtuos –
Acesta devine faimos în lume,
Regele poeților, domnul înțelepților.

यं पाठयति स्वप्ने वा मातेव च सुतं यथा।
सरस्वतीसुतः सोऽपि तत्परो नाऽस्ति पण्डितः॥६०॥

60. Determinându-l pe acesta să citească/recite,
Asemenea unei mame fiul,
Chiar acesta devine fiul lui Sarasvatī,
Și nu există un învățat (*paṇḍita*) mai mare decât el.

ब्राह्मणः पाठयेद्यं च पितेव यत्नपूर्वकम्।
ददाति पुस्तकं प्रीत्या स च तत्सदृशो भवेत्॥६१॥

61. Un *brāhmaṇa* îl face să învețe pe acela,
Precum un tată, cu multă osteneală,
Oferă cu afecțiune o carte,
Iar acesta devine aidoma aceluia (*brāhmaṇa*).

प्राप्नोति पुस्तकं स्वप्ने पथि वा यत्र तत्र वा।
स पण्डितो यशस्वी च विख्यातश्च महीतले॥६२॥

62. Primește o carte în vis,
Pe drum sau oriunde altundeva,
Acela este un învățat (*paṇḍita*)
Glorios și renumit pe pământ.

स्वप्ने यस्मै महामन्त्रं विप्रो विप्रे ददाति चेत्।
स भवेत्पुरुषः प्राज्ञो धनवान्गुणवान्सुधीः॥६३॥

63. Dacă în vis un *brāhmaṇa*
Dăruiește altui *brāhmaṇa* o mare *mantra*,
Acesta devine bărbat înțelept,
Bogat, virtuos (*guṇavat*), pios (*sudhī*).

स्वप्ने ददाति मन्त्रं वा प्रतिमां वा शिलामयीम्।
यस्मै ददाति विप्रश्च मन्त्रसिद्धिश्च तद्भवेत्॥६४॥

64. În vis oferă o *mantra*
Ori o reprezentare (*pratimā*) făcută din piatră,
Cel căruia *brāhmaṇa* îi oferă,
Realizarea/rezultatul *mantrei* devine a acestuia.

---

[१] ०विश्यातः॥

विप्रं विप्रसमूहं च दृष्ट्वा नत्वाऽऽशिषं लभेत्।
राजेन्द्रः स भवेद्वाऽपि किंवा च कविपण्डितः॥६५॥

65. Văzând și închinându-se unui *brāhmaṇa* ori unui grup de *brāhmaṇa*,
Dobândește binecuvântare,
Iar el fie devine domn al regilor,
Fie chiar înțelept-poet.

शुक्लधान्ययुतां भूमिं यस्मै विप्रः समुत्सृजेत्।
स्वप्नेऽपि परितुष्टश्च स भवेत्पृथिवीपतिः॥६६॥

66. Cel căruia un *brāhmaṇa* dăruiește
Pământ plin cu grâne albe,
Iar dacă în vis este pe deplin mulțumit,
Acesta devine suveran al pământului.

स्वप्ने विप्रो रथे कृत्वा नानास्वर्गं प्रदर्शयेत्।
चिरञ्जीवी भवेदायुर्धनवृद्धिर्भवेद्ध्रुवम्॥६७॥

67. În vis, un *brāhmaṇa* punând [pe cineva] într-un car
Și care arată diverse paradisuri,
Devine longeviv și are loc, desigur,
Creșterea vitalității (*āyus*) și a averii.

विप्राय विप्रः संतुष्टो यस्मै कन्यां ददाति च।
स्वप्ने च स भवेन्नित्यं धनाढ्यो भूपतिः स्वयम्॥६८॥

68. Un *brāhmaṇa*, mulțumit fiind,
Oferă fiica [sa] acelui *brāhmaṇa*
În vis, iar el însuși devine mereu
Foarte bogat și suveran al pământului.

स्वप्ने सरोवरं दृष्ट्वा समुद्रं वा नदीं नदम्।
शुक्लाहिं शुक्लशैलं च दृष्ट्वा श्रियमवाप्नुयात्॥६९॥

69. Văzând în vis un lac,
O mare, un râu ori un fluviu,
Văzând un șarpe alb ori un munte alb,
Dobândește prosperitate (*śrī*).

यं पश्यन्ति मृतं स्वप्ने स भवेच्चिरजीविनः[१]।
अरोगी रोगिणं दुःखी सुखिनं च ध्रुवं[२] भवेत्॥७०॥

70. Cel pe care în vis [ei] îl văd mort,
Acesta devine longeviv,
Cu certitudine devine sănătos [dacă îl văd] bolnav
Și devine nefericit [dacă îl văd] fericit.

---

[१]०जीव(न/नः)॥ [२]सुखम्॥

दिव्या स्त्री यं प्रवदति मम स्वामी भवानिति[१]।
स्वप्ने दृष्टवा च जागर्ति स च राजा भवेद्दृढम्॥७१॥

71. Cel căruia femeia divină îi rostește:
«Tu ești soțul (*svāmin*) meu»,
Văzând astfel în vis și apoi trezindu-se,
Acesta devine rege în mod sigur.

स्वप्ने वा कालिकां[२] दृष्ट्वा लब्ध्वा स्फटिकमालिकाम्।
इन्द्रचापं शक्रवज्रं स प्रतिष्ठां लभेद्ध्रुवम्॥७२॥

72. Văzând ori dobândind în vis
Un șirag de cristale, pe [zeița] Kālikā,
„Arcul lui Indra" (curcubeul), trăsnetul lui Śakra (fulgerul) –
Acesta dobândește faimă/casă (*pratiṣṭhā*) în mod sigur.

स्वप्ने वदति यं विप्रो मम दासो भवति च।
हरिदास्यं च मद्भक्तिं स लब्ध्वा वैष्णवो भवेत्॥७३॥

73. În vis, cel căruia un *brāhmaṇa* îi spune:
«Al meu servitor este»,
Dobândind servirea lui Hari și devoțiunea pentru mine (*i.e.* Viṣṇu),
Acesta devine un *vaiṣṇava*.

स्वप्ने विप्रो हरिः [३]शंभुर्ब्राह्मणी[४] कमला शिवा।
शुक्ला स्त्री देवमाता वा जाह्नवी वा सरस्वती॥७४॥

74. În vis un *brāhmaṇa* este Hari ori Śambhu,
O *brāhmaṇī* este Kamalā ori Śivā.
O femeie albă [reprezintă] mama zeilor,
Jāhnavī ori Sarasvatī,

गोपालिकावेषधरी बालिका राधिका मम।
बालश्च बालगोपालः स्वप्नविद्भिः प्रकाशितः॥७५॥

75. Cea îmbrăcată în costum de păstoriță
Este fetița mea Rādhikā,
Un copil este copilul-păstor (*i.e.* Kṛṣṇa) –
Astfel a fost luminat de către cunoscătorii viselor.

एष ते कथितो नन्द सुस्वप्नः पुण्यहेतुकः।
श्रोतुमिच्छसि किं वा त्वं किं भूयः कथयामि ते॥७६॥

76. O, Nanda! Acesta ți-a fost povestit,
Visul bun determinat de merit (*puṇya*).
Tu ce oare vrei să mai asculți?
Ce altceva să-ți mai spun ție?

---

[१] भव॥ [२] बालिकाम्। कलिकाम्॥ [३] शंभु०॥ [४] ब्रह्माणी॥

इति श्रीब्रह्मवैवर्ते महापुराणे श्रीकृष्णजन्मखण्ड उत्तरार्द्धे
नारायणनारदसंवादे सुस्वप्नदर्शनं नाम सप्तसप्ततितमोऽध्यायः ॥

Astfel a fost al șaptezeci și șaptelea capitol numit *Vederea visului bun*, în dialogul dintre Nārāyaṇa și Nārada din partea a doua a secțiunii despre nașterea venerabilului Kṛṣṇa în venerabila *Brahma-vaivarta-mahāpurāṇa*.

Glosar

–*āḍhakī*: *Cajanus cajan* (L.) Huth;

–*adhvaśalya*: *Achyranthes aspera* L.;

+*a(ga/gu)ru*: *Aquilaria* Lam.; *Aquilaria malaccensis* Lam.; *Amyris balsamifera* L.;

+*āmalaka*: *Phyllanthus emblica* L.; *Justicia gendarussa* Burm. f.;

+*āmra*: mango/manghier, *Mangifera indica* L.;

–*ārdraka*: *Zingiber officinale* Roscoe;

–*arjuna*: *Terminalia arjuna* (Roxb.) Wight & Arn.;

–*arka*: *Calotropis gigantea* (L.) Dryand; *Calotropis procera* (Aiton) W.T. Aiton;

–*aruṇa*: *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

–Arundhatī: Alcor (astru de mărimea a cincea din constelația Ursa Mare); Venus (ca soție a lui Vasiṣṭha);

–*asana*: *Terminalia elliptica* Willd.;

+/–*aśoka*: *Saraca asoca* (Roxb.) Willd.;

+*aśvattha*: *Ficus religiosa* L.;

–*badar(a/ī)*: jujuba, *Ziziphus jujuba* Mill.; *Gossypium arboreum* L.; *Mucuna pruriens* (L.) DC.;

–*baka*: *Sesbania grandiflora* (L.) Poir.;

+*bakula*: *Mimusops elengi* L.;

–*bāṇa*: *Terminalia elliptica* Willd.; *Tripidium bengalense* (Retz.) H. Scholz;

–*bandhūka*: *Terminalia elliptica* Willd.; *Pentapetes phoenicea* L.;

–*bheka*: broască;

+*bhujaga*: „merge pe pământ”, șarpe;

+*bilva*: *Aegle marmelos* (L.) Corrêa;

–*buk[k]asa*: planta de indigo, *Indigofera tinctoria* L.;

+*cakoraka*: potârniche roșie, *Alectoris chukar* J.E. Gray sau *Alectoris rufa* Linn.;

+*cakravāka*: *Tadorna ferruginea* Pallas;

campaka: *Magnolia champaca* (L.) Baill. ex Pierre (champaka);

–*caṇaka*: năut, *Cicer arietinum* L.;

+*candana*: santal, *Santalum album* L., *Pterocarpus santalinus* L.f.; *Crocus sativus* L.;

+*cāṣa*: *Cyanocitta cristata* Linn., *Coracias benghalensis* Linn.;

+*cātaka*: *Cucculus melanoleucus*;

+*dāḍim[b]a*: rodiu, *Punica granatum* L.;

+*daṁśa*: insectă care înțeapă;

–*daṃṣṭrin*: [animal] cu colți; mistreț; hienă; șarpe;

–*darbha*: *Imperata cylindrica* (L.) P. Beauv.;

+*dhātrī*: amla, coacăz indian, *Phyllanthus emblica* L.;

–Dhruva: „stea polară” (actual Alpha Ursae Minoris – α UMi);

+*dūrva*: *Cynodon dactylon* (L.) Pers.;

–*dvipa*: „bea de două ori”, elefant;

+*elā*: *Elettaria cardamomum* (L.) Maton. (cardamom mic); *Alpinia oxyphylla* Miq.;

–*grāha*: animal rapace marin (crocodil, rechin, șarpe, hipopotam etc.);

–*granthi*: *Angelica glauca* Edgew., *Leonotis nepetifolia* (L.) R.Br.;

guḍa: melasă, zahăr candel; *Euphorbia antiquorum* L.; *Bombax ceiba* L.;

–*guggul(a/u)*: bdellium, rășina arborilor *Commiphora madagascariensis* Jacq. & *Commiphora wightii* (Arn.) Bhandari;

–*guñjā*: *Abrus precatorius* L.;

haridrā: turmeric, *Curcuma longa* L.;

–*harītakī*: haritaki, *Terminalia chebula* Retz.;

–*hiṅgu*: hing, *Ferula assa-foetida* L.;

–*hintāla*: curmalul de mangrove/mlaștină, *Phoenix paludosa* Roxb.; *Cycas circinalis* L.;

–*hrīvera*: *Chrysopogon zizanioides* (L.) Roberty; *Pavonia odorata* Willd;

+*ikṣulatā*: *Batatas paniculata* (L.) Choisy;

–*jalūka*: lipitoare;

–*jambīra*: lămâie, *Citrus × limon* (L.) Osbeck; *Citrus medica* Linn.; *Origanum majorana* L.;

–*jamb(u/ū)*: *Syzygium cumini* (L.) Skeels (prun malabar); *Pandanus odorifer* (Forssk.) Kuntze; *Syzygium jambos* L. (Alston); *Premna herbacea* Roxb.; *Syzygium caryophyllatum* (L.) Alston; *Syzygium fruticosum* (Roxb.) DC.; *Syzygium nervosum* A. Cunn. ex DC.; *Syzygium rubicundum* Wight & Arn.

–*jambuka*: șacal;

–*japā*: *Hibiscus* × *rosa-sinensis* L.;

+*jāti*: *Myristica fragrans* Houtt. (nucșoară);

+*jātiphala*: fructul de nucșoară;

jātī: *Jasminum grandiflorum* L. (iasomie spaniolă/uriașă); *Jasminum officinale* L.;

–*jhillīkā*: greier;

+*kadalī*: *Musa acuminata* Colla.

–*kadamba*: *Neolamarckia cadamba* (Roxb.) Bosser (cadamba); *Adina cordifolia* (Roxb.) Hook. f. & Benth.; *Andropogon serratus* Thunb.; *Andropogon caricosus* L.; *Corallocarpus epigaeus* (Rottler) Benth. & Hook. f. ex C.B. Clarke; *Curcuma longa* Carl Linn.; *Mitragyna parvifolia* (Roxb.) Korth; *Stephegyne parvifolia* (Roxb.) Korth; *Sinapis alba* L.;

–*kāliṅga*: specie de castravete, *Cucumis utilissimus* Roxb.; specie de dovlecel, *Benincasa hispida* (Thunb.) Cogn.;

+*kamala*: lotus, *Nelumbo nucifera* Gaertn.;

–*kaṇā*: piper lung, *Piper longum* L.;

+*kanaka*: *Mesua ferrea* L., *Datura stramonium* L., *Euphorbia thomsoniana* Boiss., *Senna sophera* (L.) Roxb, *Butea monosperma* (Lam.) Taub., *Santalum* L.; *Magnolia champaca* (L.) Baill. ex Pierre; *Bauhinia variegata* (L.) Benth.;

–*kāñcana*: *Mesua ferrea* L.; *Magnolia champaca* (L.) Baill. ex Pierre; *Ficus racemosa* L.; *Bauhinia variegata* (L.) Benth.; *Datura metel* L.; *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.; *Premna serratifolia* L. etc.;

–*kapiñjala*: potârniche (*Perdix perdix* Linn.), cuc (*Cuculus melanoleucus* sau *Clamator jacobinus* Boddaert), vrabie; cocoș sălbatic; *cātaka* (*Clamator jacobinus* Boddaert); *tittiri* (*Francolinus francolinus* Linn.);

+*kapittha*: *Feronia elephantum* Corrêa (mărul elefantului); *Limonia acidissima* L.;

–*karabha*: cămilă;

–*karañja*: *Pongamia pinnata* (L.) Pierre; *Guilandina bonduc* L.; *Caesalpinia crista* L.; *Caesalpinia jayabo* M. Gómez; *Clerodendrum indicum* (L.) Kuntze; *Eclipta alba* (L.) Hassk.; *Galedupa indica* Lam.; *Holoptelea integrifolia* (Roxb.) Planch.; *Sphagneticola calendulacea* (L.) Pruski;

–*karavīra*: *Nerium oleander* L.;

–*karīra[ka]*: *Capparis decidua* (Forssk.) Edgew.; *Capparis spinosa* Linn.;

–*karkaṭī*: pepenele galben, *Cucumis melo* L.; castravete, *Cucumis sativus* L.

–*karṇikārā*: *Pterospermum acerifolium* (L.) Willd.; *Cassia fistula* L.;

–*karpara*: smochinul în ciorchine, *Ficus racemosa* L.;

–*kārpāsa*: bumbac, *Gossypium herbaceum* L.;

+*karpūra*: camfor *Camphora officinarum* Nees, *Dryobalanops aromatica* Gaertn. f., nom cons.; *Cinnamomum verum* J. Presl; *Blumea balsamifera* (L.) DC.; *Limnophila gratioloides* R.Br. etc.

+*karuṇī/karaṇī/kariṇī*:

kesara: *Mesua ferrea* L. (mesua); *Mimusops elengi* L., *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

ketakī: *Pandanus odorifer* (Forssk.) Kuntze;

khadira: *Acacia catechu* (L.f.) Willd. (calități astringente; folosit în igiena orală etc.); *Senegalia catechu* (L.f.) P.J.H. Hurter & Mabb.; *Senegalia pennata* (L.) Maslin; *Senegalia senegal* (L.) Britton; *Acacia suma* (Roxb.) Kurz ex Brandis; *Senegalia chundra* (Roxb. ex Rottler) Maslin.;

–*khala*: pseudo-mangostan, *Garcinia xanthochymus* Hook. f. ex T. Anderson; *Datura stramonium* L.;

–*khara*: măgar; catâr; vultur pescar; stârc; cioară;

–*kharjūr(a/ī)*: curmal argintiu/indian/sălbatic, *Phoenix sylvestris* (L.) Roxb.;

–*kīcaka*: bambus, trestie, stuf, *Phragmites karka* (Retz.) Trin. ex Steud.;

–*kiṁpāka*: *Trichosanthes tricuspidata* Lour.; *Strychnos nux-vomica* L.;

–*kiṁśuka*: *Butea monosperma* (Lam.) Taub.;

+*kīṭaka*: vierme, insectă [mică];

–*koradūṣaka*: *Paspalum scrobiculatum* L.;

–*kovidāra*: unul dintre arborii din paradis; *Bauhinia variegata* (L.) Benth.; *Bauhinia purpurea* L.;

+*kramuka*: *Areca catechu* L., *Morus indica* L.;

+*krauñca*: stârc, *Ardea jaculator* Buch; culic mare, *Numenius arquata* Linn.

–*kṛkavāku*: cocoș, păun;

–*kroṣṭu*: șacal;

+*kṛṣṇāgaru*: aloe neagră, *Aquilaria malaccensis* Lam.;

–*krūra-karman*: animal/pasăre de pradă/răpitoare;

+*kṣīra-druma/-vṛkṣa*: arbore cu sevă lăptoasă (*nyagrodha*, *uḍumbara*, *aśvattha*, *madhūka* etc.);

–*kulattha*: fasole dolic, *Macrotyloma uniflorum* (Lam.) Verdc.;

–*kumbhīra*: crocodil;

+*kunda*: *Jasminum multiflorum* (Burm. f.) Andrews (iasomie indiană, kunda);

+*kuṅkuma*: șofran, *Crocus sativus* L.;

–*kaṇṭakin*: „cu spini", *Senegalia catechu* (L.f.) P.J.H. Hurter & Mabb., *Meyna spinosa* Roxb. ex Link, *Ziziphus jujuba* Mill.;

–*kukkura*: câine;

+*kura(b/v)aka*: *Amaranthus cruentus* L., *Barleria cristata* L.;

–*kuraṇṭaka*: *Barleria prionitis* L.; *Marsilea quadrifolia* L.;

–*kūrma*: țestoasă;

kuśa: *Desmostachya bipinnata* (L.) Stapf. (iarba kuśa);

–*kuṭaja*: *Wrightia antidysenterica* (L.) R.Br.; *Holarrhena pubescens* Wall. ex G. Don; *Cleistanthus collinus* (Roxb.) Benth. ex Hook. f.; *Wrightia tinctoria* (Roxb.) R.Br., Mem. Wern. Soc. 173; *Wrightia arborea* (Dennst.) Mabb.;

–*lakuca*: *Artocarpus lacucha* Buch.-Ham. (jack);

–*laṭvā*: *Carthamus tinctorium* L.; *Pongamia pinnata* (L.) Pierre; *Sphagneticola calendulacea* (L.) Pruski;

+*lavalī*: *Phyllanthus acidus* (L.) Skeels (arborele de agrișe); vezi și *lavanī*;

+*lavaṃga*: *Syzygium aromaticum* (L.) Merr. & L.M. Perry (cuișoare);

–*limp(a/ā)ka*: lime, *Citrus* × *aurantiifolia* (Christm.) Swingle; lămâi;

–*madana*: *Meyna spinosa* Roxb. ex Link; *Datura stramonium* L.; *Vigna radiata* (L.) R. Wilczek; *Senegalia catechu* (L.f.) P.J.H. Hurter & Mabb. etc.;

–*madgu*: pasăre acvatică (cormoran etc.); o specie de șarpe;

+*madhūka*: *Madhuca longifolia* (J. Konig) J.F. Macbr.; *Diploknema butyracea* (Roxb.) H.J. Lam; *Glycyrrhiza glabra* L.;

–*mahiṣa*: bivol;

–*makara*: monstru marin fabulos; rechin, crocodil;

+*makṣikā*: muscă;

–*makuṣṭa*: *Vigna aconitifolia* (Jacq.) Marechal;

+*mānava*: om, persoană;

+*marica*: piper negru, *Piper nigrum* L.; *Capsicum frutescens* L., *Origanum majorana* L., *Ocimum* L., *Strychnos potatorum* L.f.;

–*mārjāra*: pisică;

+*māṣa*: fasole neagră, *Vigna mungo* (L.) Hepper;

+*maśaka*: țânțar;

+*mātaṅga*: elefant;

–*matkuṇa*: purice;

–**Mātṛ-maṇḍala**: „cercul/constelația mamelor", constelația Boar;

+*mātuliṅga*: lămâi, *Citrus medica* L.;

–*meṣa*: oaie;

+*mṛdvīkā*: vița-de-vie, *Vitis vinifera* L.;

–*mṛga*: animal sălbatic; antilopă;

+*mṛgapati*: „domnul animalelor", leu, tigru;

+*mucukunda*: *Pterospermum suberifolium* (L.) Willd.;

+*mudga*: fasole mung, *Vigna radiata* (L.) R. Wilczek, *Vigna mungo* (L.) Hepper;

+*mūrvā*: *Sansevieria roxburghiana* Schult. & Schult. F.;

+*nāga*: *Mesua ferrea* L.; *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

+*nāgakesara*: *Mesua ferrea* L.;

–*nakhin*: „cu gheare/unghii", animal cu gheare (leu, tigru etc.);

+***nā(l/r)ikela***: *Cocos nucifera* L. (nuca/arborele de cocos);

+***nāraṅga***: *Citrus × sinensis* L.;

+***nava-mallikā***: *Jasminum sambac* (L.) Aiton.;

–***nicula***: *Barringtonia acutangula* (L.) Gaertn.; *Calamus rotang* L.;

–***ni[r]digdhikā***: *Solanum surattense* Burm. F.;

–***nīlikā***: *Blyxa octandra* (Roxb.) Planch. ex Thwaites, *Indigofera tinctoria* L., *Nyctanthes arbor-tristis* L., *Vitex negundo* L.;

–***nimba***: *Azadirachta indica* A. Juss. (neem);

–***nīvāra***: orez sălbatic;

+***nyagrodha***: banianul, *Ficus benghalensis* L., *Opuntia ficus-indica* (L.) Mill.;

–***palāśa[ka*** :] *Butea monosperma* (Lam.) Taub. (arborele papagal);

–***panasa***: *Artocarpus integer* (Thunb.) Merr. (fructul de Jack); *Artocarpus heterophyllus* Lam.;

+***pāṇḍura***: *Terminalia anogeissiana* Gere & Boatwr.; *Andropogon distachyos* L.; *Wrightia antidysenterica* (L.) R. Br.;

–***paṅkaja***: *Nelumbo nucifera* Gaertn.;

+***pārāvata***: turturică, porumbel de stâncă, *Streptopelia turtur* Linn. sau *Columba livia* Gmelin, JF;

–***pāribhadra***: *Erythrina corallodendron* L.; *Azadirachta indica* A. Juss.; *Cedrus deodara* (Roxb.) G. Don; *Pinus roxburghii* Sarg.;

–***pārijāta***: *Nyctanthes arbor-tristis* L. (arborele tristeții); *Erythrina variegata* L., *Rhododendron arboreum* Sm.;

+***pāṭala***: *Stereospermum chelonoides* DC., *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

–***paṭol(a/ī)***: soi de castravete, tărtăcuța ascuțită, *Trichosanthes dioica* Roxb.;

–***payas***: orice fluid/suc; lapte; apă; spermă; putere, virilitate; noapte;

+***phaṇi***: șarpe;

+***pika***: cuc, *Cuculus indicus* Cabanis & Heine;

–***pīlu[ka]***: *Careya arborea* Roxb.; *Salvadora persica* L.; *Tripidium bengalense* (Retz.) H. Scholz;

–***piṇyāka***: prăjitură cu ulei; asafoetida, hing; tămâie; șofran;

+***plakṣa***: *Ficus lacor* Buch.-Ham., *Ficus tsjahela* Burm. f., *Ficus arnottiana* (Miq.) Miq., *Ficus glabella* Blume, *Ficus virens* Aiton, *Thespesia populnea* (L.) Sol. ex Corrêa;

–***plavaṅgama***: maimuță;

+***potakī***: *Copsychus malabaricus macrourus*, Gmelin, JF;

–***potrin***: [animal] cu bot; mistreț; porc sălbatic;

–***priyaka***: *Neolamarckia cadamba* (Roxb.) Bosser; *Terminalia elliptica* Willd.;

–***priyaṅgu***: mohor, *Setaria italica* (L.) P. Beauvois; *Aglaia odorata* Lour.; *Sinapis alba* L.; *Piper longum* L.; *Crocus sativus* L. etc.;

+***puṁnāga***: *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

+***rājādana***: *Buchanania lanzan* Spreng., *Manilkara kauki* (L.) Dubard, *Butea monosperma* (Lam.) Taub., *Manilkara hexandra* (Roxb.) Dubard.;

+***rakta-gandha[ka]***: „parfum roșu"; smirnă; *Jasminum bignoniaceum* Wall. & G. Don;

–***rāsabha***: măgar;

–***ṛkṣa***: urs;

+***rodhra***: *Symplocos Racemosa* Roxb.;

–***rohita***: *Tecomella undulata* (Sm.) Seem.; *Aphanamixis polystachya* (Wall.) R.N. Parker;

–***rohītaka***: *Andersonia rohituka* Roxb.;

+***sahakāra***: mango, *Mangifera indica* L.;

+***śaivala***: plante acvatice, *Blyxa octandra* (Roxb.);

–***śakuni***: pasăre mare (rău vestitor); vultur, șoim, uliu, cioară, corb;

–***sāla***: *Shorea robusta* Roth.; *Vatica robusta* (C.F. Gaertn.) Steud.; *Artocarpus lacucha* Buch.-Ham.;

–***śalabha***: lăcustă;

+***śāli***: *Oryza sativa* L. (orez);

–***śālmali***: *Bombax ceiba* L. / *Salmalia malabarica* (DC.) Schott & Endl. (arborele de bumbac; floarea este comestibilă);

–***śamī***: *Prosopis cineraria* (L.) Druce; *Mimosa suma* Roxb.; *Baccharoides anthelmintica* (L.) Moench; *Senegalia polyacantha* (Willd.) Seigler & Ebinger;

–***saṅgaraka***: *v. śamī*;

–***saptadala***: „șapte frunze/petale", *Alstonia scholaris* (L.) R.Br.;

+*śarabha*: cămilă, lăcustă, căprioară, animal fantastic cu opt picioare;

+*sārasa*: cocor, *Ardea cinerea* Linn.;

+*sārikā*: *Acridotheres tristis* Linn.;

+*ṣaṣṭika*: cereale recoltate la 60 de zile (orez, mei etc.);

+*śata-pattrī*: [trandafir cu] „o sută de petale", *Rosa × centifolia* L.;

–*sauvarcala*: sare neagră/sochal (preparat prin fierberea sodei cu *Phyllanthus emblica* L.), folosită în tratarea indigestiilor;

–*śelu*: *Cordia myxa* L.;

+*siddhārthaka:* muștar alb, *Brassica rapa* L.; *Brassica juncea* (L.) Czern; *Rhamphospermum nigrum* L. Al-Shehbaz; *Eruca sativa* Mill.;

–*śilīndhra*: bananier, *Musa × paradisiaca* L.;

–*śiṁśapā*: *Dalbergia sissoo* Roxb.; *Saraca asoca* (Roxb.) Willd.;

+*śirīṣa*: *Albizia odoratissima* (L.f.) Benth, *Albizia lebbeck* (L.) Benth.;

+*śitikaṇṭha*: păun, *Pavo cristatus* Linn.;

–*snuhī*: *Euphorbia antiquorum* L.; *Euphorbia ligularia* Roxb.; *Euphorbia neriifolia* L.;

–*śobhāñjana*: *Moringa pterygosperma* Gaertn.; *Moringa concanensis* Nimmo ex Dalzell & A. Gibson; *Moringa moringa* Millsp.;

+*śrīcandana*: santal, *Santalum album* L., *Berberis asiatica* Roxb. ex DC., *Biancaea sappan* (L.) Tod., *Crocus sativus* Linné, *Pterocarpus santalinus* L.f.;

–*sṛgāla*: șacal;

+*śrītaru*: sfântul/venerabilul arbore, *Ficus religiosa* L.;

–*sṛṅgin*: [animal] cu coarne/corn, cu colți; taur, elefant;

+*śuka*: dovlecelul amar, *Momordica charantia* L.; papagal, *Psittaciformes* Wagler;

–(*s/ś*)*ūkara*: mistreț, porc;

–*śunaka*: câine;

+*surabhi*: plăcut mirositor; celebru; virtuos; prieten; parfum; *Magnolia champaca* (L.) Baill. ex Pierre; *Neolamarckia cadamba* (Roxb.) Bosser; *Boswellia* Roxb. ex Colebr.; *Juniperus thurifera* L.; *Prosopis cineraria* (L.) Druce; *Mimosa suma* Roxb.; vacă; numele unei vaci mitologice, fiica lui Dakṣa și soția lui Kaśyapa și mama vitelor; pământ; sulf; aur;

–(*s/ś*)*ūraṇa*: batat picior de elefant, *Amorphophallus paeoniifolius* (Dennst.) Nicolson; *Oroxylum indicum* (L.) Benth. ex Kurz;

+*śvāpada*: animal sălbatic; tigru;

+*śveta-karavīra*: leandru alb, *Nerium oleander* L. (*indicum* Mill.);

–*śyāmāka*: *Echinochloa frumentacea* Link;

–*śyena*: șoim;

–*taila*: ulei [de susan]; tămâie;

–*tāla*: palmier, *Borassus flabellifer* L.;

+*tāmbūlī*: *Piper betle* L.;

–*tila*: susan, *Sesamum indicum* L.;

+*tilaka*: *Symplocos* Jacq.;

–*timiṅgila*: monstru marin; pește/animal care înghite oceanul/pește (*timi*);

–*tiniṅśa*: *Ougeinia oojeinensis* (Roxb.) Hochr.;

–*tittira*: potârniche;

–*tumba*: tigvă, tărtăcuță, *Lagenaria siceraria* (Molina) Standl.;

–*tumb*[*in*]*ī*: *v. tumba*;

–*tuṇḍikā*: dovlecel cățărător, *Coccinia grandis* (L.) Voigt;

+*tura*[*ṅ*]ga: „merge patru membre", cal;

+*udumbar*(*a/ī*): *Ficus racemosa* L. (ficusul cu ciorchini);

–*uṣṭra*: cămilă; bivol; taur cu cocoașă; *Dolichandrone spathacea* (L.f.) Seem.;

–*valla*: schinduf, *Trigonella foenum-graecum* L.;

–*vānara*: maimuță;

–*vanaspati*: „stăpânul pădurii", banian, *Ficus benghalensis* L.; *Stereospermum chelonoides* DC.; planta de *soma*;

–*vañjula*: *Ougeinia oojeinensis* (Roxb.) Hochr.; *Saraca asoca* (Roxb.) Willd.; *Calamus rotang* L.; *Hibiscus mutabilis* L.;

–*vetasa*: ratan (*Calamus rotang* L.); *Citrus medica* L.; *Salix caprea* L.;

–*vibhītaka*: *Terminalia bellirica* (Gaertn.) Roxb.;

+*vicakila*: *Jasminum sambac* (L.) Aiton, *Tetradymia spinosa* Hook. & Arn., *Vanguiera Spinosa* L.;

+*vihaga*: „merge prin atmosferă", pasăre; săgeată; astre;

–***vrīhi***: orez;

–***vṛka***: lup;

+***vṛṣabha***: taur;

+***vṛścika***: scorpion;

–***vyāghra***: tigru;

–***vyāla***: elefant nărăvaş; animal de pradă; şarpe; leu, tigru, leopard;

–***yūkā***: păduche;

+***yūthī***: *Jasminum auriculatum* Vahl, *Gomphrena globosa* L.;

Bibliografie

2024. *Brahmavaivartapurāṇa - dvitīya bhāga* (*śrīkṛṣṇajanmakhaṇḍa*). Vārāṇasī: Caukhambā Kṛṣṇadāsa Akādamī.